

15.	Hrvatsko gospodarstvo	Temeljno usmjerenje.
16.	Gospodarstvo Europe i svijeta	
-

OBJAŠNJENJE

Za stjecanje političke kulture treba primjenjivati metodička sredstva, koja omogućuju očitovanje prema aktualnim političkim zbivanjima.

Za dio programa iz politike korisno je raditi na izravnim dokumentima (Ljudska prava, Ustav Republike Hrvatske i sl.), a kao šira literatura preporučuje se nastavniku Sokol-Smerdl: *Ustavno pravo*, Šeks-Sokol-Crnić: *Hrvatsko izborno pravo*.

Poglavlje o gospodarstvu valja tumačiti na osnovici ustavne odrednice o tome da su poduzetnička i tržišna sloboda temelji gospodarskoga ustrojstva Republike Hrvatske.

Strukturalna preuređenja kako bi se ostvarile zadaće:

1. razvijanje državljanškog domoljublja za Republiku Hrvatsku;
2. osmišljavanje građanske vezanosti za njenu konstituciju, zakone i simbole,
3. razvijanje sposobnosti za političku participaciju, treba urediti;

I. *Za ostvarivanje skupa tema* prve zadaće potrebno je iz Ustava Republike Hrvatske (Informator, 1991.) obraditi:

a) Izvorišne osnove (kratki pregled hrvatske povijesti od 7 stoljeća do 90. godine i pri tom istaknuti posebnost narodne ustrajnosti za ostvarivanje državnosti i samostalnosti).

b) Izraditi kronologiju državno pravih i političkih zbivanja od 90—95. godine.

II. *Za ostvarivanje skupa tema* druge zadaće potrebno je obraditi pojmove iz programa pod točkom 2.2. a prije svega iz Ustava (Temeljne odredbe). Zatim obraditi pojmove politološke znanosti:

a) Narod, državljanin, državljanin Republike Hrvatske.

b) Država. Konstitutivni elementi.

c) Ustrojstvo države (mogući oblici). Ustrojstvo Hrvatske države. Međunarodni subjektivitet. Oružane snage.

d) Ljudska prava (međunarodne dokumente i odrednice iz Ustava Republike Hrvatske).

III. *Za ostvarivanje skupa tema* treće zadaće obrađuju se teme:

a) Tipovi političkih poredaka

b) Političke stranke (klasični oblici)

c) Izbori

d) Parlament i parlamentarizam — ustrojstvo i funkcioniranje organa Hrvatske države.

Za ostvarivanje ovog dijela programa koriste se Ustav Republike Hrvatske, Ustavno pravo (Školska knjiga, 1992.), sredstva javnog informiranja.

U cjelokupnoj satnici predmeta nastavnik određuje odnos s Gospodarstvom prema osobnom afinitetu i interesu učenika.

TROGODIŠNJE STRUKOVNE ŠKOLE U DVOJNOM SUSTAVU OBRAZOVANJA

CILJEVI I ZADACI

Ciljevi i zadaci nastavnog predmeta Politika i gospodarstvo je razvijanje:

- državljanškog domoljublja za Republiku Hrvatsku;
- građansku vezanost za njenu konstituciju, zakone i simbole;
- sposobnosti za političku i gospodarsku participaciju.

Kako je nastavni predmet podijeljen na Politiku i Gospodarstvo zadaci prvog dijela su upoznavanje i ovladavanje ustavnim rješenjima političkog ustroja Republike Hrvatske, a drugog, upoznavanje s temeljima slobodnog tržišnog gospodarstva i organizacijom i tehnikom rada koje su uređene Zakonom o obrtu (Narodne novine, broj 77/1993.).

SADRŽAJ

A. POLITIKA

R. br.	NAZIV NASTAVNE CJELINE	OKVIRNI SADRŽAJI
1.	Pojam i njegovo određivanje	Politika kao znanstvena disciplina. Politika kao društveni odnos.
2.	Politički sustavi	Politička kultura. Ustrojstvo političkog sustava.
3.	Politički sustav Republike Hrvatske	Izvorišne osnove Ustava Republike Hrvatske. Ustrojstvo državne vlasti Republike Hrvatske.
4.	Ljudska prava	Prava čovjeka, građanina i državljana. Temeljne slobode i prava čovjeka u Ustavu Republike Hrvatske. Helsinški sporazum i Pariška povelja.
5.	Hrvatsko gospodarstvo	Temeljno usmjerenje određeno Ustavom.

B. GOSPODARSTVO

R. br.	NAZIV NASTAVNE CJELINE	OKVIRNI SADRŽAJI
1.	Gospodarske zadaće	Osnove ustroja obrta. Analiza tržišta. Pravni oblik. Veličina obrta.
2.	Ustrojstvo rada obrtničke radionice	Priprema rada i odvijanje posla. Upotreba materijala i skladište. Oblici racionalizacije. Uprava. Utjecaj automatizacije na organizaciju rada.
3.	Sredstva ustroja obrtničke radionice	Sredstva za kupovinu opreme. Sredstva proizvodnje. Usluge. Trgovačka djelatnost. Prodaja i marketing.
4.	Ustrojavanje kadrova i međuljudski odnosi	Ljudska radna snaga. Potreba za kadrovima i postavljanje na radna mjesta. Sustavi plaća i nagrađivanje. Socijalni uvjeti i zaštita na radu.
5.	Osnove gospodarenja novcem	Osiguranje kapitala. Vrste financiranja. Krediti i bankarsko poslovanje. Vrste novčarskog poslovanja.
6.	Knjigovodstvo i bilanca	Imovinski pregled. Inventura. Procjena i obračun dobitka i gubitka. Vođenje knjiga.
7.	Mjere unapređivanja obrta	Obračun troškova. Kalkulativne šeme. Rentabilno iskorištavanje knjigovodstva. Obračun likvidnosti. Investicije i njihovo pokriće.

METODIČKI NAPUTAK

Dok nije tiskan cjelovit udžbenik (natječaj u tijeku) nastavne teme se obrađuju temeljem Ustava Republike Hrvatske i srednješkoljskih udžbenika: H. Šošić, *Gospodarstvo*, V. Mileta, *Novčarstvo*.

KADROVSKI UVJETI

Za izvođenje ovog predmeta odgovarajući stručni profil je dipl. ekonomista s položenom pedagoško-psihološkom grupom predmeta.